

2. Գիրգ

Բազումը են որ յաշու մարդկան անմեղք երիխն, այլ ի գործ Աստուծոյ անպիտան, զիրգը, յիմարք, ցնորհալ, անսէր, ապուշը (Եղիշ, կանոն, էջ 368):

Սովորաբար զիրգ կը նշանակէ «զիրուկ», փափուկ մեծացած, պարարտ», բայց հոս գէպի յոտին զարգացած առումով մը՝ եղած է «ոյր, դաստարկապորտ»:

3. Խամնձոց

Տայ զինքն ի խանձ կերակրոյ, զի միանգամայն իցէ ինքն ծով և տեղի և խանձոց և կերակուր և ձկանցն որսորդ (Եղիշ, տիր, 335):

Մըմն աշխարհն է, ուռկանն քարոզութիւն Տեսան, ծագը ուռկանին չորց աւետարանց, ուռկանաւորց երկուտասան առաքեալըն, որսը ձկանցն ամենայն ազգը հեթանոսաց, իսկ խանձոցն ի միջին՝ մարմին և արին Տեսան մերոյ (անշ՝ էջ 338):

Խանձոց բաոց չունի նշնի, իսկ Ալլ կը մեկնէ «կարիթ»։ այս իմաստը թէն յարմար է առաջին վկայութեան մէջ, բայց թուի թէ անյարմար է երկրորդին, ուր աւելի պատշաճ է հասկնալ պարզապէս «Խայճ, Կարիթին անցուած կերը»։

4. յետանդիէմ

Եւ ունի ցանկ անխրամ, ուր ոչ Եւա և ոչ օձն կարասցէ սողել մտանել և ոչ տալ զիհոս ընդդէմ խրատն և ոչ մերկանալ զիայրենի փառոն (Եղիշ, ննջ, 357):

Ալլուր ունինց յետ բնիցիմ (իրը մակրայ) «Ետ ետ», բայց հոս զուտ ածական դարձած է «Հակառակ, ներհակ» նշանակութեամբ։

5. Սարսառել

Լ զարձեալ այլ ախտ, զոր կողացաւ ութիւն կոչեն և թիկնացաւթիւն, և յայլ ողից ոտից, ձեռաց, ողաց, կարկամելով

սարսասելով և զողալով բերէ զնմանութիւն զիւահարի (Եղիշ, կանոն, էջ 364):

Անշուշան սարսալ «զողալ» բառն է և եթէ ձեռազրական կամ տպազրական սիսալ մը չէ, շատ կարեւոր է իր ձեռվ՝ իր պարզ կրկնաւոր մը սոս արմատէն։

(Ճարութեակելի)

Հ. Աւանես

Գ. Բ. Ա. Կ. Ա. Ն.

Ա. Ա. Մ Խ Ի Բ Ա. Բ *

○ Պ Ա

Սուռենակոն ծովու փարոս, մինչ անեղ
Մըրրիկներու անյոյս, անտեկ անձնատուր
Հայ միաբն ի զուր կը մարտոնչէր խելացեղ...

Ժաբիան եղար գու, երկվնիքն մեզ ցաթած
Հոծ խաւարէն ցաթառւկ, մոլիք գարերու
Յոյսի հրեշտակ, խրախոյս ցեղիդ Ցողլըբուած։

Զան հայ մըտքին գու նոր Մեսրոպ, զարմին հայ
Միասու ուխտանուէր յուշիդ, խոնիք արդ յառած
Խօսիք մ'ի լուր տեսլեանդ առջն։ կը զոփայ։

Նայէց ցեղիդ, հալածական գութ բախտէն
Լոյս հորիզոն ցոյց տրւող աշդ երկնցնուր.
Ըրէ որ մեզ ճնդ մը բացուր երկրուիքն։

Ցիշտակդ հոս, յաւերժ անեղծ, կը հրսկէ
Մարմար ու հող կը շըշընջնն դես սըլուուր
Անցաւ հանճար մ'առոյգ եւ հեզ սուրը մ'առկէ։

Վէհազն հոզի, ցաւէն, սէրէն նըմլըւած
Մըրտիս նայէ, խօսէ ինծի իմսատուն
Տնուր վէն պատզամդ, ահա հոզիս երկրուած

Գու լուսեղն ձեռքերուդ մէջ կը զընեմ.
Ո՞վ պիտի զայ, քեզ պէս փըրկիչ ըսէ օ՞ն
Կերտել տաճարն ապազային լուսամեմ...
- 35 -

* Երախտագէս Մ. Ռաֆայելեան սոճն մը չերմ արաւայտութիւնը կը պատկերանայ այս թերթուածին մէջ, որ Հինարքին տառեկան Ցիշտակին առթիւ հասած էր Հովովէն, կը ցան առաջ նախանմաց թիւ ու գան զի արդին լոյս տեսան էր (Մ. Խ.)։